

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Θέμα:« Απουσία ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, ενόψει της διαμόρφωσης του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου πολιτικής για τη Νεολαία μετά το 2027».

Η νέα γενιά της Ευρώπης βρίσκεται σήμερα στο επίκεντρο μιας κρίσιμης συζήτησης για το μέλλον των δημόσιων πολιτικών που την αφορούν. Οι διαδοχικές οικονομικές, υγειονομικές, ενεργειακές και γεωπολιτικές κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας, σε συνδυασμό με τις ραγδαίες τεχνολογικές και δημογραφικές εξελίξεις, έχουν αναδείξει την ανάγκη διαμόρφωσης μιας νέας, ολιστικής προσέγγισης για τη Νεολαία, η οποία δεν θα περιορίζεται σε αποσπασματικές δράσεις αλλά θα ενσωματώνει τη διάσταση της νέας γενιάς σε κάθε δημόσια πολιτική.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ήδη ξεκινήσει τη συζήτηση για το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο πολιτικής για τη Νεολαία που θα διαδεχθεί την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Νεολαία 2019-2027. Κατά την πρόσφατη συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβεβαιώθηκε ότι η νέα στρατηγική θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στη συμμετοχή των νέων στη δημοκρατική ζωή, στην κοινωνική ένταξη, στην ψυχική υγεία, στην πρόσβαση σε ποιοτική εργασία και αξιοπρεπή στέγαση, στην ενίσχυση της ενεργού πολιτεότητας και στη διαμόρφωση πολιτικών που θα σχεδιάζονται με τους νέους και όχι απλώς για τους νέους.

Αντίστοιχα, η **Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Νεολαίας 2026**, ανέδειξε ως κεντρικό μήνυμα την ανάγκη ουσιαστικής συμμετοχής των νέων στη λήψη αποφάσεων και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης τους στους δημοκρατικούς θεσμούς, υπογραμμίζοντας ότι οι πολιτικές για τη Νεολαία οφείλουν να είναι οριζόντιες, διατομεακές και μακροπρόθεσμες.

Οι ευρωπαϊκές αυτές εξελίξεις αποκτούν ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα μας, καθώς το δεύτερο εξάμηνο του 2027, η Ελλάδα θα αναλάβει την Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα κληθεί να συμβάλει ενεργά στη διαμόρφωση και προώθηση των νέων ευρωπαϊκών πολιτικών για τη νέα γενιά. Ωστόσο, την ίδια στιγμή που η Ευρώπη επανασχεδιάζει, συνολικά, τις πολιτικές της για τους νέους, η ελληνική πραγματικότητα εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από την απουσία ενός συνεκτικού και επικαιροποιημένου εθνικού σχεδίου για τη Νεολαία.

Οι νέοι και οι νέες στη χώρα μας βρίσκονται αντιμέτωποι με πολλαπλές και αλληλένδετες προκλήσεις που επηρεάζουν άμεσα τις δυνατότητές τους να σχεδιάσουν το μέλλον τους με ασφάλεια και προοπτική. Η στεγαστική κρίση έχει μετατραπεί σε έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες αναβολής της οικονομικής και κοινωνικής αυτονόμησης των νέων. Η συνεχής αύξηση των ενοικίων, η περιορισμένη προσφορά οικονομικά προσιτής κατοικίας και η εκτόξευση του κόστους διαβίωσης καθιστούν ολοένα δυσκολότερη την αποχώρηση των νέων από την πατρική κατοικία, τη δημιουργία ανεξάρτητου νοικοκυριού και, κατ' επέκταση, τον οικογενειακό τους προγραμματισμό. Παράλληλα, η ελληνική αγορά εργασίας εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από υψηλά ποσοστά επισφαλούς απασχόλησης, χαμηλές αμοιβές, περιορισμένες προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης και σημαντικές δυσκολίες πρόσβασης των νέων σε ποιοτικές και σταθερές θέσεις εργασίας. Η ποιότητα της απασχόλησης εξακολουθεί να αποτελεί κρίσιμο ζητούμενο, ενώ χιλιάδες νέοι επιστήμονες εξακολουθούν να αναζητούν καλύτερες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης στο εξωτερικό, με αποτέλεσμα το φαινόμενο του brain drain να εξακολουθεί να στερεί από τη χώρα πολύτιμο ανθρώπινο δυναμικό.

Την ίδια στιγμή, η ψυχική υγεία των νέων αναδεικνύεται σε ένα από τα πλέον κρίσιμα ζητήματα δημόσιας πολιτικής. Οι επιπτώσεις της πανδημίας, η οικονομική ανασφάλεια, οι πιέσεις της καθημερινότητας, η αβεβαιότητα για το μέλλον και η δυσκολία πρόσβασης σε κατάλληλες υπηρεσίες υποστήριξης έχουν εντείνει τα προβλήματα άγχους, κατάθλιψης και κοινωνικής απομόνωσης που αντιμετωπίζει ένα σημαντικό μέρος της νέας γενιάς. Παράλληλα, η έξαρση περιστατικών βίας μεταξύ ανηλίκων, σχολικού εκφοβισμού, διαδικτυακής βίας και νεανικής παραβατικότητας αναδεικνύει την ανάγκη ολοκληρωμένων πολιτικών πρόληψης και ενδυνάμωσης των νέων, οι οποίες δεν μπορούν να περιορίζονται σε αποσπασματικές ή αποκλειστικά κατασταλτικές παρεμβάσεις, αλλά απαιτούν διατομεακό σχεδιασμό, συνεργασία των αρμόδιων φορέων και ουσιαστική συμμετοχή της ίδιας της νέας γενιάς.

Εξίσου σημαντικό είναι και το ζήτημα της δημοκρατικής συμμετοχής των νέων. Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης στους δημοκρατικούς θεσμούς, η καλλιέργεια της ενεργού πολιτειότητας, η συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και η ουσιαστική ενδυνάμωση των οργανώσεων νεολαίας αποτελούν πλέον βασικούς στόχους των ευρωπαϊκών πολιτικών. Η ενεργός συμμετοχή των νέων δεν μπορεί να εξαντλείται σε περιστασιακές διαβουλεύσεις, αλλά απαιτεί θεσμοθετημένους μηχανισμούς διαλόγου, διαβούλευσης και συνδιαμόρφωσης των πολιτικών που τους αφορούν.

Όλες οι παραπάνω προκλήσεις επιβεβαιώνουν ότι οι πολιτικές για τη Νεολαία δεν μπορούν πλέον να αντιμετωπίζονται ως ένα σύνολο μεμονωμένων δράσεων διαφορετικών υπουργείων. Αντίθετα, απαιτούν μια ολοκληρωμένη, διατομεακή και μακροπρόθεσμη Εθνική Στρατηγική, με σαφείς στόχους, συγκεκριμένους δείκτες αξιολόγησης, εξασφαλισμένους πόρους και σταθερούς μηχανισμούς παρακολούθησης της εφαρμογής της.

Η ανάγκη για μια ολοκληρωμένη πολιτική για τη Νεολαία αναγνωρίζεται πλέον όχι μόνο από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, αλλά και από τα ίδια τα κράτη-μέλη, τα οποία τα τελευταία χρόνια

προχωρούν στην αναθεώρηση των εθνικών στρατηγικών τους, ενισχύουν τους μηχανισμούς συμμετοχής των νέων και επενδύουν σε πολιτικές που αντιμετωπίζουν ολιστικά τις σύγχρονες προκλήσεις.

Στην Ελλάδα, αντίθετα, απουσιάζει μέχρι σήμερα ένα επικαιροποιημένο, συνεκτικό και διατομεακό πλαίσιο στρατηγικού σχεδιασμού για τη Νεολαία, το οποίο να συνδέει τις πολιτικές για την εκπαίδευση, την εργασία, τη στέγαση, την ψυχική υγεία, τη συμμετοχή, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την κοινωνική ένταξη και τη δημοκρατική συμμετοχή. Η διαχείριση των ζητημάτων που αφορούν τους νέους εξακολουθεί να γίνεται αποσπασματικά, χωρίς ενιαίο σχεδιασμό, χωρίς σαφείς ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, χωρίς συγκεκριμένους δείκτες αξιολόγησης και χωρίς θεσμοθετημένο μηχανισμό παρακολούθησης της εφαρμογής των πολιτικών που υιοθετούνται.

Η προαναφερθείσα απουσία συνοδεύεται από μία εμφανή θεσμική υποβάθμιση της πολιτικής για τη νεολαία τα τελευταία χρόνια. Ενώ, ως το 2023, η «νεολαία» και τα ζητήματα που την αφορούν, αποτελούσαν αντικείμενο ξεχωριστής Γενικής Γραμματείας, Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας, μετά τη μεταφορά των σχετικών αρμοδιοτήτων στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, εντάχθηκαν στην Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής. Η μεταβολή αυτή, μάλιστα, δε συνοδεύτηκε από την ανάδειξη των θεμάτων της νεολαίας ως ενός διακριτού και οριζόντιου πεδίου δημόσιας πολιτικής, με αποτέλεσμα τα ζητήματα που αφορούν τους νέους ν' αντιμετωπίζονται, πλέον, ως επιμέρους αντικείμενο μιας ευρύτερης διοικητικής δομής και όχι ως αυτοτελής πολιτική προτεραιότητα. Σε μία περίοδο δε, κατά την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση αναβαθμίζει, διαρκώς, τον ρόλο της πολιτικής για τη Νεολαία και προετοιμάζει το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο μετά το 2027, η θεσμική αυτή υποβάθμιση στη χώρα μας, εκπέμπει, προφανώς, ένα αντιφατικό μήνυμα ως προς την βαρύτητα που αποδίδουμε στις πολιτικές για τη νέα γενιά.

Παράλληλα, δεν υφίσταται ένας μόνιμος μηχανισμός διαβούλευσης με τις οργανώσεις νεολαίας, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τους επιστημονικούς φορείς, τους επαγγελματίες του πεδίου και τους ίδιους τους νέους, ώστε οι πολιτικές να σχεδιάζονται μέσα από ουσιαστική συμμετοχή και συνδιαμόρφωση.

Η προσέγγιση αυτή έρχεται σε αντίθεση με τη βασική αρχή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη Νεολαία σύμφωνα με την οποία οι νέοι δεν αποτελούν απλώς αποδέκτες δημόσιων πολιτικών αλλά ισότιμους εταίρους στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγησή τους. Ιδιαίτερη σημασία αποκτά το γεγονός ότι η χώρα μας πρόκειται να αναλάβει το δεύτερο εξάμηνο του 2027 την Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε μια περίοδο κατά την οποία θα βρίσκεται σε εξέλιξη η εφαρμογή του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου πολιτικής για τη Νεολαία. Η ανάληψη της Προεδρίας δεν αποτελεί μόνο οργανωτική ή θεσμική υποχρέωση. Αποτελεί ταυτόχρονα μια σημαντική πολιτική ευκαιρία για τη χώρα να συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών πολιτικών, να αναδείξει καλές πρακτικές και να προωθήσει πρωτοβουλίες που θα ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της νέας γενιάς.

Για να μπορέσει, όμως, η Ελλάδα να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στη σχετική ευρωπαϊκή συζήτηση, οφείλει προηγουμένως να έχει διαμορφώσει μια σύγχρονη, συνεκτική και τεκμηριωμένη εθνική στρατηγική, η οποία θα αποτυπώνει τις προτεραιότητες της χώρας και θα αποτελεί προϊόν ουσιαστικής διαβούλευσης με τους νέους και τους φορείς που τους εκπροσωπούν. Η απουσία μιας τέτοιας στρατηγικής δημιουργεί εύλογα ερωτήματα ως προς τον τρόπο με τον οποίο η χώρα προετοιμάζεται για τη νέα ευρωπαϊκή περίοδο πολιτικής για τη Νεολαία, αλλά και ως προς το κατά πόσο οι σημερινές πολιτικές ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες και προσδοκίες των νέων ανθρώπων.

Η νέα γενιά δεν ζητά αποσπασματικές παρεμβάσεις ούτε ευκαιριακά μέτρα. Ζητά σταθερές προοπτικές αξιοπρεπούς εργασίας, πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή κατοικία, ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες ψυχικής υγείας, δυνατότητες συμμετοχής στη δημόσια ζωή, ίσες ευκαιρίες, εμπιστοσύνη στους θεσμούς και ουσιαστική συμμετοχή στη διαμόρφωση του μέλλοντός της. Η επένδυση στη Νεολαία δεν αποτελεί κοινωνική δαπάνη, αλλά επένδυση στη δημοκρατία, στην κοινωνική συνοχή, στην οικονομική ανάπτυξη και στη βιωσιμότητα της χώρας.

Επειδή η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται ήδη στη διαδικασία διαμόρφωσης του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου πολιτικής για τη Νεολαία μετά το 2027,

Επειδή οι ευρωπαϊκές πολιτικές αναδεικνύουν ως βασικές προτεραιότητες τη στέγαση, την ποιοτική εργασία, την ψυχική υγεία, τη δημοκρατική συμμετοχή, την κοινωνική ένταξη και την ουσιαστική συμμετοχή των νέων στη λήψη αποφάσεων,

Επειδή οι νέοι στην Ελλάδα εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες ως προς την οικονομική τους αυτονόμηση, την πρόσβαση σε αξιοπρεπή κατοικία, την ποιοτική απασχόληση και τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας,

Επειδή η χώρα εξακολουθεί να στερείται επικαιροποιημένης και ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία με σαφείς στόχους, δείκτες αξιολόγησης και μηχανισμό παρακολούθησης,

Επειδή η Ελλάδα αναλαμβάνει το δεύτερο εξάμηνο του 2027 την Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καλείται να συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση των νέων ευρωπαϊκών πολιτικών για τη Νεολαία.

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

- 1. Προτίθεται να εκπονήσει και να θέσει σε δημόσια διαβούλευση νέα, ολοκληρωμένη και επικαιροποιημένη Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία; Εάν ναι, ποιό είναι το σχετικό χρονοδιάγραμμα;**

2. Με ποιους φορείς, οργανώσεις νεολαίας, επιστημονικούς και κοινωνικούς εταίρους προτίθεται να διαβουλευθεί για την κατάρτιση της νέας Εθνικής Στρατηγικής, ώστε να διασφαλιστεί η ουσιαστική συμμετοχή των ίδιων των νέων στη διαμόρφωσή της;
3. Ποιες συγκεκριμένες πρωτοβουλίες σχεδιάζει για την αντιμετώπιση των βασικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η νέα γενιά, ιδίως στους τομείς της στέγασης, της ποιοτικής απασχόλησης, της οικονομικής αυτονόμησης, της ψυχικής υγείας, της κοινωνικής ένταξης και της δημοκρατικής συμμετοχής;
4. Προτίθεται να θεσπίσει μόνιμο μηχανισμό παρακολούθησης και αξιολόγησης των πολιτικών για τη Νεολαία, με συγκεκριμένους δείκτες αποτελεσματικότητας και δημόσια λογοδοσία για την εφαρμογή τους;
5. Ποιες πρωτοβουλίες σχεδιάζει να αναλάβει η χώρα ενόψει της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το δεύτερο εξάμηνο του 2027, προκειμένου να συμβάλει ουσιαστικά στη διαμόρφωση και προώθηση του νέου ευρωπαϊκού πλαισίου πολιτικής για τη Νεολαία;
6. Πώς προτίθεται να αξιοποιήσει τις σύγχρονες ευρωπαϊκές κατευθύνσεις και τις καλές πρακτικές των κρατών-μελών, ώστε η νέα Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες και τις προσδοκίες των νέων της χώρας;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Νοτοπούλου Αικατερίνη